

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :20117910-111.01

Konu :COVID-19 Tedbirleri

28.07.2020 / 56162246

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi: a) 17.03.2020 tarihli ve 20117910-111.01/00053274954 [sayılı](#) dağıtımli yazımız.
b) 06.05.2020 tarihli ve 20117910-111.01/00054207286 [sayılı](#) dağıtımli yazımız.

İlgide kayıtlı yazılarımız konusu hususlarla bağlantılı olarak, Tarım ve Orman Bakanlığından alınan 23.07.2020 tarihli ve 2057624 [sayılı](#) yazı ilişikte gönderilmektedir.

Söz konusu yazıda,

"Bilindiği üzere ilgide kayıtlı yazılarımız ile Sağlık Bakanlığı Bilim Kurulu kararları doğrultusunda COVID-19 salgınının kaynağı ve epidemiyolojisi ile ilgili bilgiler netlik kazanıncaya kadar, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 25 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince; hangi amaçla olursa olsun tüm ölkelerden gelen egzotik hayvanlar ile omurgasızlar, amfibik hayvanlar, köpek, kedi, gelincik, süs balıkları, sürüngen, kemirgen, evcil tavşan ve tüm kuşların, yolcu beraberli ve ticari kapsamdaki hayvanların ölkemize getirilmesine ilişkin alınan tedbirler hakkında tarafınıza bilgi verilmiştii.

Bu çerçevede Sağlık Bakanlığı tarafından oluşturulan Bilimsel Danışma Kurulu önerileri doğrultusunda çeşitli tarihlerde alınan kararlara ilave olarak Bilimsel Danışma Kurulu'nun 08.07.2020 tarihli, "COVID-19 kapsamında tatlı su, tuzlu su ve akvaryum balıklarının ithalatı ve bilimsel amaçlı laboratuvar hayvanlarının kullanımı hakkındaki görüşleri, Bakanlığımıza iletilmiştir.

Bilimsel Danışma Kurulu'nun söz konusu görüşlerinde;

- Coronavirus ailesi, zoonotik virüsler grubu arasında yer almaktadır. Aralık 2019 tarihinde Çin'in Wuhan şehrinden başlayan COVID-19 etkeni SARS-CoV-2 için kaynağının "yarasa"lar ve ara konağının da "Malayan pangolin (Pullu Karıncayıyen)"ler olabileceği düşünülmektedir. Diğer egzotik hayvanların köken veya ara konak olabileceği değerlendirimi hala devam etmektedir. Bu nedenle ticari kapsamda; Egzotik hayvanlar, omurgasızlar, amfibik hayvanlar, köpek, kedi, gelincik, sürüngen, kemirgen, tavşan, kuşların ölkeye girişinin askıya alınma kararının uygulanmasına devam edilmesi ve bu kararın salgın süresince uygulanması,

- insan tüketiminde kullanılan tatlı su ve tuzlu balıkları gibi su ürünlerinin COVID-19 etkeni olan SARS-CoV-2 bulaşında rolünü kanıtlayan bilimsel bir veri yoktur. Bu su ürünlerinin canlı veya donmuş olarak ithalatında olumsuzluk görünmemektedir. Su ürünlerinin hazırlanmasında, dışarıdan bulaşın önlenmesi için genel hijyen tedbirlerinin alınması, gıda hazırlığında koruyucu ekipman kullanılması ve gıdaya temas öncesi ve sonrası el hijyeninin sağlanması önemlidir.

- Ss amaçlı kullanılan akvaryum balıklarının, COVID-19 etkeni olan SARS-CoV-2 bulaşmasında rolünü kanıtlayan bilimsel bir veri yoktur.

- Ülkemizde bilimsel amaçlı araştırmalar için (hastalığın patogenezi anlamak, aşı geliştirme, ilaç geliştirme, antiserum geliştirme gibi)alışmalarda deney hayvanlarına kesin ihtiyaç duyulmaktadır. SARS-CoV-2 için öngörülen laboratuvar deney hayvanları;

- Fare Modeli; Coronavirüs aşıalışmalarında en sıklıkla kullanılan hayvan modelidir. Balb/c fareleri (1 yaşından büyük-olmadık ya da immüno-kompetent), humanize edilmiş transgenik fareler (Ace2 reseptörü bulunan fareler), coronavirsn adapte edildiği fareler (seri olarak virüsün farelerde pasajlanması sonucu, virüsün farelerde enfeksiyon oluşturma yeteneğini kazanması).

- Rat, gelincik ve tavşanlar daha az sıklıkla kullanılmaktadır.

- Primat Modeli; Coronavirüs aşıalışmalarında eski dünya primatları daha sıklıkla kullanılmakla beraber yeni dünya primatları da kullanılmaktadır.

- Eski Dünya Primatlar: Afrika Yeşil Maymunları (African green monkeys), Rhesus makak (Rhesus macaques) ve Cynomolgus makak (Cynomolgus macaques).

- Yeni Dünya Primatlar: İpek Maymunu (Common marmoset), Sincap Maymunu (Squirrel monkey) ve Tamarin ailesi yesi Mustached tamarins (Mustached tamarins).

- Bilimselalışma amaçlı bulundurulan laboratuvar hayvanları, laboratuvar koşullarında ve kontrollü ortamlarda olacakları için, halk sağlığı açısından tehdit oluşturmazlar. Ülkemizde, COVID-19 ve diğer hastalıklar için; bilimsel araştırmalarda (hastalığın patogenezi anlamak, aşı geliştirme, ilaç geliştirme, antiserum geliştirme gibi) ihtiyaç duyulan deney hayvanlarının ithalatına müsaade edilmesi, bu tralışmaların yapılabilmesi için önem taşımaktadır. Denilmektedir.

Buerevede alınan tedbirlerin uygulanabilmesi amacıyla ilgili bakanlıklar ve birimler tarafından görev alanlarına giren konularda gerekli tedbirlerin alınması hususlarında gereğini ve bilgilerinizi arz ve rica ederim."

hususlarına yer verilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve buna göre gereğini rica ederim.

Mustafa GüMüş

Bakan a.

Genel Müdür

EK: 1 adet yazı

Dağıtım:

Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri